

Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu  
Polish Association for Landscape Ecology



# **Problemy Ekologii Krajobrazu**

## **The Problems of Landscape Ecology**

Tom XL  
Volume XL

---

### **Klasyfikacje i oceny krajobrazów Polski drugiej dekady XXI wieku**

### **Classification and evaluation of Polish landscapes in the second decade of the XXI ct**

Redakcja tomu / Volume edited by: Tadeusz J. Chmielewski

---



Lublin, 2015

## **Wydawca/Published by:**

Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu  
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

## **Rada Programowa Czasopisma/Programme Council of the Journal:**

**Przewodniczący/President:** Andrzej Richling – PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej/Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska, Uniwersytet Warszawski/University of Warsaw

**Sekretarz/Secretary:** Agata Cieszewska – SGGW, Warszawa/Warsaw University of Life Sciences,  
e-mail: [agata\\_cieszewska@sggw.pl](mailto:agata_cieszewska@sggw.pl)

**Członkowie/Members:** Olaf Bastian – Dyrekcja Ochrony Środowiska miasta Drezna/State Capital of Dresden, Environmental Authority; Jürgen Breuste – Uniwersytet w Salzburgu/University of Salzburg; Simon Bell – Uniwersytet Przyrodniczy w Tartu/Estonian University of Life Sciences in Tartu; José Manuel Castro – Instytut Politechniczny w Bragancji/Instituto Politécnico de Bragança, Portugal; Krystyna German – Uniwersytet Jagielloński/Jagiellonian University in Kraków; Robert Kabai – Budapeszteński Uniwersytet Corvinus/Corvinus University, Budapest; Aleksandr Khoroshev – Uniwersytet Moskiewski/Lomonosov Moscow State University; Leon Kozacki – Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu/Adam Mickiewicz University In Poznań; Maria Kozova – Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie/Comenius University in Bratislava; Zdenek Lipsky – Uniwersytet Karola w Pradze/Charles University in Prague; Maciej Pietrzak – PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie/J.A. Komenski University of Applied Sciences in Leszno; Jerzy Solon – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa/Institute of Geography and Spatial Organization PAS, Warsaw; Adolf Szponar – Uniwersytet Wrocławski/University of Wrocław; Krzysztof Wojciechowski – AWF w Warszawie, Wydz. Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej/Faculty of Physical Education and Sport in Biała Podlaska.

**Strona internetowa PAEK/Website of PALE:** [www.paek.ukw.edu.pl](http://www.paek.ukw.edu.pl)

**Redaktor naczelny/Editor-in-Chief:** Andrzej Richling

## **Adres Redakcji Czasopisma/Editorial Office Address:**

Krakowskie Przedmieście 30, 00-927 Warszawa, Polska  
Tel.: 48 22 55 20 755, Fax: 48 22 55 21 521, [a.richling@uw.edu.pl](mailto:a.richling@uw.edu.pl); [jrlechni@uw.edu.pl](mailto:jrlechni@uw.edu.pl)

**Redakcja tomu/Editing of Volume:** Tadeusz J. Chmielewski

**Redaktor statystyczny/Statistical editor:** Monika Wągrowska

## **Recenzenci naukowcy tomu/Scientific reviewers of the volume:**

Sylwia Bródka, Tadeusz J. Chmielewski, Mariusz Kistowski, Andrzej Richling, Barbara Szulczewska,  
Anna Świercz, Danuta Urban, Wiesław Ziaja

**Skład i łamanie/Volume prepared for printing:** drukarnia Standruk, 20-150 Lublin, ul. Rapackiego 25

**Druk i wydawca/Print and publisher:** drukarnia Standruk

**Grafika na okładce/Graphics on the cover:** Andrzej Affek; Agnieszka Kułak

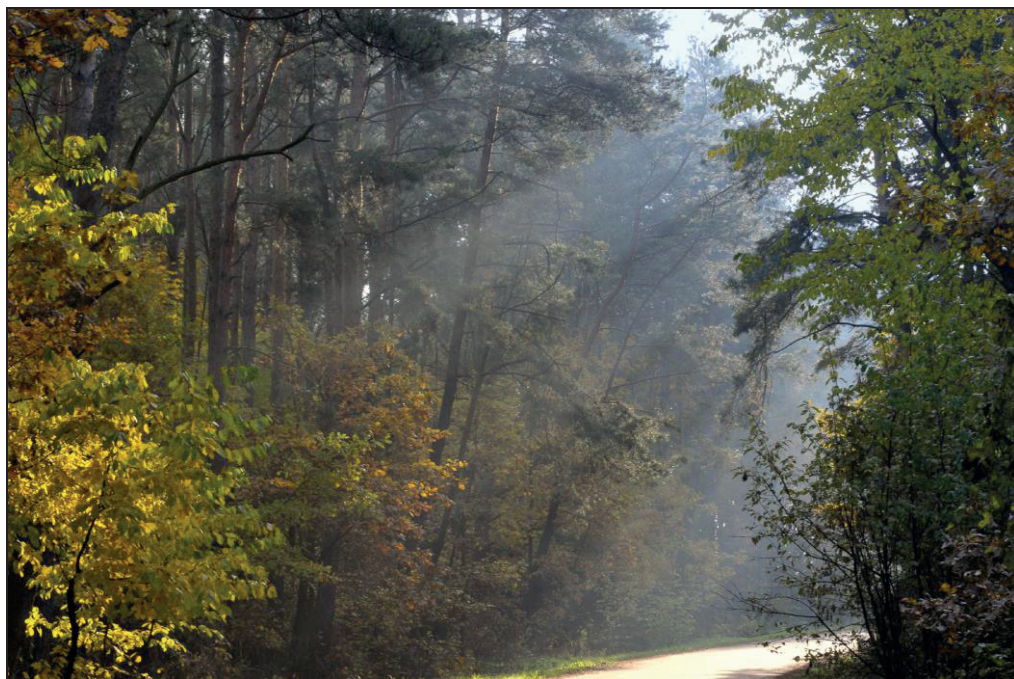
**Fotografie na okładce i wewnętrznych stronach tytułowych/Photographs on the cover and on the internal title pages:** Tadeusz J. Chmielewski

**Projekt logo PAEK/PALE logo Project:** Andrzej Dąbrowski

© 2015 Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu

ISBN 978-83-88458-12-5

ISSN PAEK 1899-3850



Tom ten dedykujemy pamięci  
Prof. dr hab. Romana Andrzejewskiego  
– jednego z prekursorów i filarów  
ekologicznego podejścia  
do badań krajobrazowych w Polsce

Zarząd Polskiej Asocjacji Ekologii Krajobrazu  
i Komitet Redakcyjny  
„Problemów Ekologii Krajobrazu”



## Spis treści

### Table of Contents

|   |   |
|---|---|
| <b>Tadeusz J. Chmielewski</b><br>Przedmowa / Prefacje ..... | 9 |
|---|---|

#### **ARTYKUŁY NAUKOWE**

|  |     |
|--|-----|
| <b>Marek Degórski</b><br>Polityka krajobrazowa Polski: wyzwania i szanse<br>Landscape Policy of Poland: challenges and opportunities .....   | 13  |
| <b>Przemysław Śleszyński</b><br>Błędy polskiej polityki przestrzennej i krajobrazowej oraz propozycje ich naprawy<br>The Polish spatial and landscape policy errors and their repair propositions .....  | 27  |
| <b>Małgorzata Opęchowska</b><br>Stan prawny ochrony krajobrazu w Polsce w 2015 r. oraz postulaty jego doskonalenia<br>Legal status of landscape protection in Poland in 2015 and claims for its improvement .....  | 45  |
| <b>Jerzy Solon, Tadeusz J. Chmielewski, Urszula Myga-Piątek, Mariusz Kistowski</b><br>Identyfikacja i ocena krajobrazów Polski – etapy i metody postępowania w toku audytu krajobrazowego w województwach<br>Identification and assessment of Polish landscapes – stages and methods of actions within the landscape audit in the administrative regions ..... | 55  |
| <b>Jarosław Balon, Paweł Krąż</b><br>Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu fizycznogeograficznym<br>Physical geography approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes .....  | 77  |
| <b>Jan Marek Matuszkiewicz, Jerzy Solon</b><br>Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu geobotanicznym<br>Geobotanical approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes .....   | 85  |
| <b>Jan Olędzki</b><br>Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w aspekcie form pokrycia terenu<br>Spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes – land cover approach .....   | 103 |
| <b>Joanna Plit</b><br>Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu historyczno-kulturowym<br>Historic – cultural approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes .....   | 113 |

**Zbigniew Myczkowski**

Przestrzenne zróżnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu fizjonomiczno-estetycznym: założenia klasyfikacji i oceny  
Physiognomic and aesthetic approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes: assumptions of classification and assessment..... 135

**Tadeusz J. Chmielewski, Szymon Chmielewski**

Podstawowe przyrodnicze jednostki przestrzenne, a spójność i stabilność ekologiczna systemów krajobrazowych  
The basic natural spatial units, versus ecological connectivity and stability of landscape systems ..... 145

**Mariusz Kistowski, Jerzy Szydłowski**

Zastosowanie GIS w delimitacji regionów fizycznogeograficznych, w kontekście wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej  
GIS application in delimitation of physico-geographical regions in the context of implementation the European Landscape Convention ..... 161

**Urszula Myga-Piątek, Tadeusz J. Chmielewski, Jerzy Solon**

Rola cech charakterystycznych, wyróżników i wyznaczników krajobrazu w klasyfikacji i audycie krajobrazów aktualnych  
The role of characteristic features, landmarks and determinants in classification and audit of the current landscapes ..... 177

**Sylwia Bródka, Andrzej Macias**

Przyrodnicze (abiotyczne i biotyczne) cechy i obiekty – wyróżniki tożsamości krajobrazu  
Natural (abiotic and biotic) distinguishing features and landmarks of landscape identity ..... 187

**Zbigniew Myczkowski**

Kompozycyjne i architektoniczne wyznaczniki tożsamości krajobrazu  
The compositional and architectural determinants of landscape identity ..... 199

**Malwina Michalik-Śnieżek, Tadeusz J. Chmielewski**

Wyróżniki fizjonomicznych typów krajobrazu Kazimierskiego Parku Krajobrazowego: identyfikacja, klasyfikacja oraz kierunki ochrony  
Landmarks of physiognomic landscape types in the Kazimierz Landscape Park: identification, classification and conservation ..... 209

**WSPOMNIENIE****Jerzy Misiak**

Prof. dr hab. Roman Andrzejewski, 1930–2015..... 225